

Heemstede

Collegebesluit

Collegevergadering: 16 april 2024

Zaaknummer : 1247507
Team : Ruimtelijk Beleid Heemstede
Portefeuillehouder : A.M.C.E. Stam
Openbaarheid : Actief openbaar

Onderwerp

Regionale samenwerking-Werkplan 2024-2026 en evaluatie samenwerking

Kernboodschap

In het kader van de actualisatie van de Zuid-Kennemer Agenda heeft tevens een actualisatie van het bijbehorende Werkplan plaatsgevonden. Daarnaast zijn de samenwerkingsafspraken over de regionale samenwerking in Zuid-Kennemerland, vastgelegd in het Convenant regionale samenwerking Zuid-Kennemerland geëvalueerd. Conclusie van de evaluatie is dat op dit moment geen aanpassing van samenwerkingsafspraken nodig is en dat het gewenst is de regie en ondersteuning structureel te maken.

Voorgesteld wordt het Werkplan vast te stellen en kennis te nemen van de evaluatie en de conclusie naar aanleiding daarvan.

Besluit B&W

1. Het Werkplan 2024-2026, behorend bij de Zuid-Kennemer Agenda 2023, vast te stellen;
2. Kennis te nemen van de evaluatie Bestuursconvenant regionale samenwerking Zuid-Kennemerland;
3. Het besluit, het Werkplan en de evaluatie van de samenwerking ter kennisname te brengen van de commissie Ruimte (C-stuk)

Wettelijke grondslag

Juridisch en beleidskader

- Bestuursconvenant regionale samenwerking Zuid-Kennemerland (2021);
- Zuid-Kennemer Agenda (2023).

Bevoegdheid

In het bestuursconvenant, dat in 2021 door de colleges van B&W van Zuid-Kennemerland na instemming door de raden is ondertekend, zijn de rollen en bevoegdheden binnen de regionale samenwerking in Zuid-Kennemerland vastgelegd. Voor het Werkplan in het kader van de Zuid-Kennemer Agenda is afgesproken dat deze wordt vastgesteld door de colleges van de regiogemeenten.

Het college is bevoegd tot het nemen van dit besluit op grond van Hoofdstuk X (artikel 160-169) van de Gemeentewet.

Bestuurlijke achtergrond

1. Werkplan 2024-2026

De Zuid-Kennemer Agenda is geactualiseerd en vastgesteld in december 2023, met zeven hoofdpogaven waaraan de regio Zuid-Kennemerland samen werkt. De opgaven zijn uitgewerkt in concrete acties in het Werkplan 2024-2026 (bijlage 1). Het Werkplan 2024-2026 wordt voor vaststelling aangeboden aan de vier colleges van B&W in Zuid-Kennemerland. De colleges informeren hun eigen gemeenteraad.

2. Evaluatie samenwerking in Zuid-Kennemer Agenda

Over de wijze waarop de regio samenwerkt aan deze regionale opgaven zijn afspraken gemaakt in het Bestuursconvenant regionale samenwerking Zuid-Kennemerland uit juli 2021. De werking van het Convenant is geëvalueerd (bijlage 2).

Motivering

Argumenten

1. Vaststelling Werkplan door de vier colleges van Zuid-Kennemerland

Het Werkplan 2024-2026 is een concretisering van de belangrijkste acties die onderdeel zijn van de zeven opgaven in de Zuid-Kennemer Agenda. In het Werkplan staan geen acties die nieuw of extra zijn en die niet al in lokale uitvoeringsprogramma's en begrotingen zijn afgesproken. Met het Werkplan brengen we daarbinnen focus aan op de acties waarop versnelling of schaalvergroting bereikt kan worden door er nu regionaal energie in te steken.

De colleges van B&W stellen het Werkplan vast en informeren de raden hierover. Dit past bij de rol van het college als uitvoerder van vastgesteld beleid. Het Werkplan sluit aan bij de belangrijkste acties die zijn opgenomen in de Zuid-Kennemer Agenda 2023. Met het oog op doelmatigheid is ervoor gekozen het Werkplan beknopt te houden, in de vorm van een tabel. De beschrijving van het doel van de opgave waaraan de acties bijdragen staat in de Zuid-Kennemer Agenda. Het Werkplan oogt daarmee anders dan het allereerste Werkplan dat werd vastgesteld door de raden.

Continuïteit en actualisering

Vanuit de zeven hoofdpogaven in de Zuid-Kennemer Agenda is een veelheid aan activiteiten die wij regionaal met elkaar op willen pakken. Dat kan en hoeft niet allemaal tegelijk. De hoofdpogaven zijn

langlopend en gaan met (soms kleine) stappen voort. In dit Werkplan 2024-2026 gaan we aan de slag met veertien acties.

Gekozen is voor de acties die urgent zijn en waarop we versnelling of schaalvergroting kunnen bereiken door samen te werken en er nu gezamenlijk energie in te steken. Dat doen we voor zelfbewuste positionering in grotere verbanden, voor regionale afstemming zodat we voorspelbaar zijn voor inwoners en andere belanghebbenden, voor kennisdeling en onderzoek. En uiteindelijk voor concrete verbeteringen op de regionale uitdagingen die we hebben.

Dit zijn de 14 acties in het Werkplan ZKL 2024-2026:

1. Concretiseren ontwikkelrichting Landschap t.b.v. positionering in PPLG en NOVEX
2. Uitvoering geven aan regionale actieagenda klimaatadaptatie
3. Uitwerken handelingsperspectieven maatregelen klimaatadaptatie
4. Actualiseren stresstesten klimaatadaptatie
5. Voortzetten uitvoering Woonakkoord, waaronder de regionale Woonzorgopgave ZKIJ
6. Maken Infographic economie Zuid-Kennemerland o.b.v. lokale economische visies
7. Samen acties oppakken uit lokale actieplannen voor circulaire economie en impact ondernemen
8. Uitvoeren Strategische Arbeidsmarktagenda 2023
9. Uitvoeren Aanpak doorfietsroutes ZKL in samenwerking met PNH
10. Uitvoeren project Bereikbaarheid Kust i.s.m. PNH
11. Vaststellen Regiobeeld en Regioplan Gezondheid
12. Vaststellen jeugdverordening en beleidsregels
13. Vaststellen Samenwerkingsovereenkomst Jeugdhulp
14. Vaststellen implementatieplan Hervormingsagenda Jeugd

Regie en afstemming vinden plaats in de ambtelijke regiegroep onder voorzitterschap van de regisseur voor de regionale samenwerking. De tussen- en eindproducten worden volgens de vastgestelde governance structuur geagendeerd in de regionale radenbijekomsten.

Uitvoerbaarheid

Het Werkplan 2024-2026 is uitvoerbaar binnen de vastgestelde begrotingen en capaciteit van de vier gemeenten. Dat laat onverlet dat in een actie als onderdeel van de uitwerking kan worden aangegeven wat aan aanvullende middelen nodig is. Als dat aan de orde is dan volgt een voorstel daarvoor in de uitwerking. In dit regionale werkplan wordt geen beroep gedaan op extra middelen. Voor elke hoofdpoging is één van de vier gemeenten de trekker. Deze gemeente draagt zorg voor het betreffende regionaal portefeuillehoudersoverleg en het ambtelijk opdrachtgeverschap voor de bijbehorende acties in regionale context. De ambtelijk opdrachtgevers ontmoeten elkaar twee keer per jaar voor de monitoring van het Werkplan. Dit zijn ook de momenten waarop de planning bij het Werkplan zo nodig wordt bijgesteld of geconcretiseerd voor de jaren na 2024. De colleges worden daarover geïnformeerd.

Afronding van het Werkplan 2021-2023

Gedurende de looptijd van de vorige Zuid-Kennemer Agenda is voortgang en resultaat geboekt op de acties uit het Werkplan 2021-2023. Een aantal acties is afgerond. Zo zijn de klimaat-stresstesten uitgevoerd, is de gezamenlijke aanvraag voor de Impulsregeling van het Rijk gehonoreerd en is met het Nationaal Park Zuid-Kennemerland het projectplan "Op weg naar een toekomstbestendig NPZK"

vastgesteld. Dit projectplan is opgesteld om in aanmerking te komen voor een (gehonoreerde) subsidie van LNV voor Nationale Parken Nieuwe Stijl in 2020. De afgelopen drie jaar is uitvoering gegeven aan het projectplan (Verkenning opgaven Westelijk Tuinbouwgebied, verbindingszone Spaarnwoude, Duintuinen).

De uitvoering van het Woonakkoord en de regionale Doe-Agenda-Arbeidsmarkt verlopen volgens schema. De gebiedsgerichte aanpak NNN, onder regie van de Provincie Noord-Holland, loopt door in het gebiedsproces voor Zuid-Kennemerland in het kader van het Provinciale Programma Landelijk Gebied. Zuid-Kennemerland neemt daar actief aan deel. Elke gemeente heeft een eigen economische visie vastgesteld, die basis zijn voor een bondige regionale profilering.

Een overzicht van de afronding van het Werkplan 2021-2023 is een bijlage bij dit voorstel (bijlage 3).

2. Evaluatie Bestuursconvenant regionale samenwerking Zuid-Kennemerland

In het Bestuursconvenant regionale samenwerking Zuid-Kennemerland 2021 is vastgelegd op welke wijze de colleges en raden van de vier gemeenten samenwerken om uitvoering te geven aan de Zuid-Kennemer Agenda en andere regionale opgaven (governance). Bij de vaststelling is afgesproken dat een evaluatie plaatsvindt conform de uitgangspunten van de governance. Indien er aanleiding voor is kan de werkwijze in het convenant worden bijgesteld. Hiervoor is informatie opgehaald bij het coördinatieoverleg, de regionale agendacommissie, de ambtelijke regiegroep en betrokken managers.

Na ruim twee jaar is de regionale samenwerking vanzelfsprekend en voorspelbaar georganiseerd op basis van het Bestuursconvenant, van ontwerp naar praktijk. Dat betekent niet dat de samenwerking daarmee af is. Het Bestuursconvenant met zijn samenwerkingsafspraken blijft zich ontwikkelen. Het voorstel is om de tot nu toe incidenteel geregelde regiefunctie en de (nog in te vullen) ondersteuning daarvan structureel te maken.

In de periode 2021-2024 is er een thematische verbreding van de Zuid-Kennemer Agenda geweest met de twee hoofdopgaven uit het sociaal domein. En de Provincie Noord-Holland en de MRA hebben onze radenbijeenkomsten goed kunnen vinden met onderwerpen, waarin wij samenwerken. Deze verbreding past binnen het Convenant.

Uit de evaluatie blijkt geen aanwijzing dat op dit moment aanpassing van het Convenant nodig is voor de ontwikkeling van onze regionale samenwerking en de uitvoering van de Zuid-Kennemer Agenda.

Kanttekeningen, risico's en beheersmaatregelen

Vacatures

Dit Werkplan is uitvoerbaar met de beschikbare formatie van de vier gemeenten. Echter, de gemeenten hebben te maken met vacatures, ook op de opgaven uit de Zuid-Kennemer Agenda. De arbeidsmarkt is krap en vacatures zijn niet altijd snel te vervullen. Mogelijk zijn daardoor nadere afwegingen nodig voor de uitvoering van het Werkplan.

Functie regisseur structureel borgen

De functie van regisseur regionale samenwerking (en diens ondersteuner) is bij de ondertekening van het Convenant in 2021 ingesteld als een tijdelijke, in afwachting van de werking van het Convenant.

Nu het convenant werkt zoals beoogd, volgt bij de Kadernota een voorstel om deze functies structureel te borgen. Zonder een centrale kracht voor de dagelijkse afstemming rondom de samenwerking, zou deze taak weer terugvallen op individuele medewerkers bij de vier gemeenten, met als gevolg dat daarin (zoals voorheen) tijd en samenhang verloren gaat.

Duurzaamheid

Binnen de hoofdpogaven van de Zuid-Kennemer Agenda wordt ruim aandacht gegeven aan het inspelen op de duurzaamheidsopgave.

De belangrijkste acties in de Zuid-Kennemer Agenda zijn:

- We trekken samen op wat betreft kennisontwikkeling over energietransitie en klimaatadaptatie, we werken samen en wisselen goede voorbeelden uit. Hiervoor organiseren we een periodiek overleg.
- Bij het maken van afwegingen en keuzes in de infrastructuur, ruimtelijke ordening en landschapsontwikkeling houden we zoveel mogelijk rekening met klimaatadaptatie voor water en bodem in het stedelijk en landelijk gebied. Hiervoor brengen we de belangrijkste regionale structuren (o.a. wegen en boezemwateren) voor klimaatadaptatie in beeld en bepalen de gewenste toekomst hiervan. Uitvoering wordt gegeven aan de actieagenda klimaatadaptatie, voortvloeiend uit de regionale risicodialogen.
- We gaan de benodigde financiële kracht en personele inzet concreter uitwerken voor de periode 2023-2026 op weg naar de landelijke klimaatdoelen van 2030. Hiervoor werken we de lokale en regionale strategie op klimaatadaptatie op hoofdlijnen uit, brengen de kosten in beeld en maken keuzes voor inzet op lokaal en regionaal niveau.
- Bij het benutten van ons economisch kapitaal ligt de focus op actie voor circulaire economie en impact ondernemen;
- We willen duurzamer vervoer in onze regio en focussen ons daarbij op een inhaalslag voor fiets en OV.

Financiën

De colleges van B&W stellen in het kader van de Zuid-Kennemer Agenda het Werkplan 2024-2026 met concrete acties vast, dat uitvoerbaar is binnen de vastgestelde begrotingen en capaciteit.

De regionale samenwerking wordt ondersteund door een regisseur regionale samenwerking en een nog te werven ondersteuner (samen 1,5 fte). Deze functies zijn bij de ondertekening van het Convenant Regionale samenwerking Zuid-Kennemerland door de colleges van B&W (na instemming door de raden van de vier gemeenten in Zuid-Kennemerland) in 2021 ingesteld als tijdelijke functies in afwachting van de werking van het Convenant. Hiervan is tot nu toe alleen de functie van de regisseur regionale samenwerking concreet ingevuld. Op grond van de evaluatie van de regionale samenwerking is er nu aanleiding om de ondersteuning structureel te regelen.

De regisseur is en de ondersteuner komt in dienst van de gemeente Heemstede en Heemstede draagt de overheadkosten voor deze functionarissen. Daarnaast is voor de uitvoering van de samenwerkingsafspraken, zoals bijvoorbeeld jaarlijks vier radenbijeenkomsten, een activiteitenbudget nodig. De kosten voor de regisseur, de ondersteuner en het activiteitenbudget

bedragen in 2025 in totaal € 212.500 en worden naar rato van het inwoneraantal verdeeld over de gemeenten Bloemendaal, Haarlem, Heemstede en Zandvoort. Voor Heemstede betekent dit een bijdrage van € 25.500 (12% van de totale kosten).

De structurele borging van deze kosten is een bevoegdheid van de raad. Hiervoor wordt separaat een voorstel gedaan in de Kadernota.

Overigens zullen de provincie Noord-Holland en de gemeenten van IJmond worden benaderd voor een bijdrage aan de radenbijeenkomsten (onderdeel van het activiteitenbudget van € 30.000). Afhankelijk van een uiteindelijke bijdrage van deze partijen kan de bijdrage nog naar beneden worden bijgesteld.

Samenwerking en communicatie

De actualisatie is tot stand gekomen in het verlengde van het actualisatietraject van de Zuid-Kennemer Agenda, volgens de afspraken in het Convenant samenwerking Zuid-Kennemerland op basis van de geformuleerde acties bij de hoofdpogaven. De uitvoerbaarheid van de voorgestelde planonderdelen is op managementniveau afgestemd.

Het voorstel voor vaststelling van het Werkplan, de kennisname van de evaluatie en de structurele borging van regie en ondersteuning van de regionale samenwerking wordt gelijktijdig aangeboden aan de vier colleges van B&W in Zuid-Kennemerland. Het Werkplan is pas vastgesteld als alle vier de colleges van B&W met het voorstel hebben ingestemd.

Voor de evaluatie van de samenwerkingsafspraken is informatie opgehaald bij het coördinatieoverleg, de regionale agendacommissie, de ambtelijke regiegroep en de betrokken managers.

Planning/uitvoering

Na vaststelling van het werkplan Zuid-Kennemerland 2024–2026 in de vier colleges worden raden hierover apart geïnformeerd en worden de acties verder uitgewerkt en opgestart (voor zover dit nog niet gebeurd is). Iedere actie valt onder een hoofdpogave uit de Zuid-Kennemer Agenda. Per hoofdpogave is een bestuurder voor Zuid-Kennemerland verantwoordelijk voor de voortgang op de hoofdpogave én de bijbehorende acties.

Regie en afstemming over de uitvoering van de Agenda en het Werkplan vinden plaats in de ambtelijke regiegroep onder voorzitterschap van de regisseur voor de regionale samenwerking. De tussen- en eindproducten worden conform de samenwerkingsafspraken uit het convenant geagendeerd in de betreffende portefeuillehoudersoverleggen.

De raden worden over de voortgang geïnformeerd via de radenbijeenkomsten (bijlage 4).

Bijlage(n)

1. Werkplan Zuid-Kennemerland 2024-2026;
2. Evaluatie Convenant regionale samenwerking Zuid-Kennemerland;
3. Afronding Werkplan Zuid-Kennemerland 2021-2023;
4. Overzicht van de onderwerpen van de radenbijeenkomsten 2021-2024